

1–6 OCT
2021

DIVADELNÁ
NITRA

30. ročník Medzinárodného festivalu
30th edition of International Theatre Festival

Asociácia Divadelná Nitra | Divadelná Nitra Association – Štefaniková 7, P. O. Box 49 B, 949 01 Nitra, Slovakia
Mobil: +421 903 55 44 75 | e-mail: nitrafest@nitrafest.sk | www.nitrafest.sk

Aká je povaha našej krajiny? Vieme sa poučiť z histórie? Slovenské divadlo kladie vysoko aktuálne otázky. Príležitosť zamyslieť sa nad nimi dostanete na Divadelnej Nitre

Živý dotyk s divadlom, živý kontakt s divákmi. Medzinárodný festival Divadelná Nitra sa na šesť dní (1. – 6. októbra) stane miestom intenzívnych umeleckých zážitkov. Návštevníkov jubilejného, 30. ročníka čaká okrem iných aj päť výnimočných slovenských diel, ktoré vznikli pred pandémiou či počas nej.

Uplynulé mesiace ukázali, že divadlo je tým médiom, ktoré vie najbezprostrednejšie reflektovať prebiehajúcu realitu a autenticky zachytiť jej pluralitu. Festival reaguje na túto skutočnosť hlavným programom ponúkajúcim divákovi diela, ktoré zaujmú buď aktuálnou tematikou, alebo podmanivou atmosférou. „*Vo výbere som siahol najmä po inscenáciách vhodných na veľké javisko, lebo všetci sa obávame, či na jeseň náhodou nepríde tretia vlna pandémie a opäť sa neobmedzí kapacita hľadísk. Preto sa výber orientuje viac na kamenné divadlá než na nezávislé. Pritom nezávislú scénu nesmierne obdivujem za to, ako promptne dokázala reagovať na pandemické opatrenia, a v tom čase na nej vzniklo niekoľko skvelých inscenácií,*“ približuje tohtoročný kurátor slovenskej časti programu Karol Mišovic. Starostlivo vybrané diela odkazujú aj na tému tohto ročníka – p r e s a h y / t r a n s c e n d e n c i e s, avšak každé z iného zorného uhla.

Žiadna ťažkopádna klasika, ale súčasné divadlo pre dnešného človeka. Festival otvorí v piatok 1. októbra **Vojna a mier** Činohry Slovenského národného divadla so skvelým obsadením hercov ako Milan Ondřík, Ján Koleník, Jana Kovalčíková, Martin Šalacha či Ingrid Timková. V ich podaní ožije jedno z najväčších diel svetovej literatúry – román Leva Nikolajeviča Tolstého v dynamickom divadle plnom kontrastov pod režisérskou taktovkou Mariána Amslera. „*Z hereckej stránky ide o jednu z najsilnejších inscenácií v SND v posledných rokoch. No inscenácia nie je len o hercoch, divákovi prinesie sugestívny emocionálny zážitok vďaka súzvuku všetkých divadelných zložiek. Je to dielo, ktoré rezonuje aj svojou témou, hovorí o nebezpečenstve vojny, zákutiach ľudskej duše a jej nejednoznačnosti,*“ hovorí kurátor. *Vojna a mier* zaujme aj z vizuálnej stránky – výpravné scény bojov sa striedajú s intímnymi a komornými výstupmi. „*Tvorcovia výpravnej javiskovej epopeje*

presahy /
transcendencies

netradične a hypnoticky kombinujú tie najmodernejšie divadelné a filmové prostriedky. Akoby nanovo a fascinovane odhalujeme osudy ruskej aristokracie v období Napoleonovho ťaženia proti Rusku,“ vyzdvihuje Mišovic.

Možnosť nazrieť do slovenskej minulosti, ktorá nastavuje zrkadlo súčasnej spoločnosti, ponúkne veselohra Divadla Andreja Bagara v Nitre **Drotár**. Zaoberá sa životom slovenskej inteligencie v 19. storočí v multikultúrnom Uhorsku. *„Dielo národného klasika Jána Palárika poňal režisér Lukáš Brutovský doslova neklasicky a bez nacionálneho páťosu. V inscenácii otvorene polemizuje s Palárikovým obrodeneckým zámerom a počas sledovania predstavenia zrazu nekompromisne vysvitá, že sa mení len doba, ale nie človek. O aktuálnom presahu takmer dvestoročnej hry do nášho divadelného priestoru nemožno polemizovať,“* konštatuje Karol Mišovic. Údernosť provokatívnej paródie a grotesky o neduhoch súčasného Slovenska v stredoeurópskom priestore podčiarkuje virtuozita hercov nitrianskeho divadla s dokonalým citom pre komiku a komediálnosť. Inscenáciu, pri ktorej sa podľa kurátora neubránime úvahe o slovenskej povahe a politike, uvedie Divadelná Nitra v sobotu 2. októbra.

Vecná, provokatívna aj plná živého humoru – taká je životopisná inscenácia **Borodáč alebo Tri sestry** Štátneho divadla Košice. Režisérka Júlia Rázusová sa v nej chopila príbehu nestora slovenského divadelníctva Jána Borodáča. Divák sa ocitne na skúškach inscenácie *Tri sestry*, ktorú Borodáč v roku 1952 režíroval a ktorá sa označuje za jeho vrcholné dielo. Júlia Rázusová ukazuje postupný vývoj tak slovenského herectva, ako aj vzťahu hercov k Borodáčovi. Tí prechádzajú od prvotného nadšenia až po vzburu proti Borodáčovej starosvetskosti. *„Inscenácia otvára otázky, čo všetko sa zmenilo v našom umeleckom i privátnom prostredí od čias Borodáčovho pôsobenia,“* poznamenáva Mišovic. Dokumentárnosť diela posilňuje aj fakt, že tvorcovia použili skutočné Borodáčove rady a poznámky hercom, ktoré sa zachovali v režijnej knihe *Troch sestier*. Za najsilnejšiu zložku inscenácie označuje Mišovic *„režijnú poetiku okamžitého strihu, využívanie eklektických prostriedkov, kontrast pohybu a slova či akceleračné tempo, vďaka ktorým sa historické fakty a súvislosti pretavujú do divadelne metaforických obrazov.“* Inscenáciu *Borodáč alebo Tri sestry* si návštevníci festivalu môžu pozrieť v nedeľu 3. októbra.

*„V poslednej dekáde minulého a prvej dekáde tohto storočia nebolo ničím neobvyklým, že v hlavnom programe Divadelnej Nitry sa popri inscenáciách režisérov svetového formátu objavovali aj školské produkcie z VŠMU. Preto som nesmierne vdáčný, že som mohol na túto tradíciu nadviazať a v Nitre predstaviť inscenáciu **Lebensraum** študentky réžie Kateřiny Quisovej,“* hovorí kurátor

slovenskej časti hlavného programu. Ide o prvé slovenské uvedenie politicky kontroverznej hry súčasného amerického dramatika Israela Horovitza, ktoré sa v podaní Quisovej stáva zrelým a sebaistým komorným dielom. *Lebensraum* opisuje fiktívnu situáciu, keď nemecká kancelárka navrhne potomkom Židov možnosť návratu do krajiny ich predkov. A nielen to – ako odčinenie viny z druhej svetovej vojny ponúkne získanie regulárneho občianstva a záruku stálych pracovných miest. „Režisérka sa s tragikomickým nadhľadom pozerá na ľudskú omylnosť, ktorá presahuje dobu. Pýta sa, či je dôležitejšie uvedomovať si chyby minulosti a už ich neopakovať, alebo sa ich snažiť za každú cenu, aj radikálnym spôsobom, ospravedlniť,“ zamýšľa sa Mišovic a dodáva odporúčanie pre divákov: „Dopredu upozorňujem, že keď vám nebude prvá časť inscenácie po chuti a bude vám niečo chýbať, určite neodchádzajte. Inscenácia má výborne vystavanú štruktúru a druhá časť vám krásne spätne vysvetlí tú prvú. Nechcem nič prezrádzať, ale skúsenosť s netrpezlivými divákmi ma presvedčila, že na to musím upozorniť.“ *Lebensraum* študentského Divadla LAB bude na programe v pondelok 4. októbra.

Príbeh o dvoch ženách a jednom šumiackom čepci – aj takto v skratke by sa dal opísať dej inscenácie **Čepiec**, ktorý zo Zvolena prinesie na festival Divadlo Jozefa Gregora Tajovského. *Čepiec* v citlivej a hravej réžii Petra Palika je však omnoho viac – je to sugestívna a mnohovýznamová výpoveď o tradíciách, o identite slovenskej ženy, mentalite nášho národa a povahe našej krajiny. Autobiografický príbeh mladej ženy Kataríny, ktorá sa v stredoslovenskom Šumiaci učí od dedičanky Ilky šiť originálny šumiacky čepiec, ožíva v brilantnej a vizuálne silnej syntéze činohry, pohybu a folklóru. Vznikol podľa oceňovanej knižnej predlohy Kataríny Kucbelovej a vypovedá o hľadaní koreňov vlastnej identity. „Ak má niekto rád folklór, nech príde. Ak má niekto rád súčasné divadlo, nech príde. Ak má niekto rád Kucbelovej román, nech príde. Inscenácia vzácné prepája všetky tieto aspekty. Ide o štýlovo čisté scénické dielo, verné románovej predlohe, ktoré hovorí o hľadaní seba samého v prítomnosti i v minulosti,“ uzatvára kurátor Karol Mišovic. *Čepiec* si návštevníci festivalu môžu pozrieť v utorok 5. októbra.

Všetky inscenácie slovenského hlavného programu budú uvedené vo Veľkej sále Divadla Andreja Bagara v Nitre s výnimkou *Lebensraumu*, ktorý sa bude hrať v Štúdiu.

Tridsiaty ročník Divadelnej Nitry sa bude konať v priestoroch Divadla Andreja Bagara v Nitre (vo Veľkej sále aj v Štúdiu), na Svätoplukovom námestí,

v priestoroch Zoborského kláštora, v Kultúrnom dome Párovské Háje, vo Vile K, v Synagóge, na Kupeckej ulici, ale aj u ďalších partnerov festivalu (Krajské osvetové stredisko v Nitre, Krajská knižnica Karola Kmeťka v Nitre, Nitrianska galéria, Ponitrianske múzeum, Slovenské poľnohospodárske múzeum v Nitre).

Asociácia Divadelná Nitra a spoluorganizátori zabezpečia dodržiavanie všetkých hygienických a protiepidemických opatrení počas konania Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra 2021 v súlade s aktuálne platnými predpismi Úradu verejného zdravotníctva SR, s úpravami Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre, s epidemickou vyhláškou riaditeľa Divadla Andreja Bagara v Nitre a s platnými vyhláškami spoluorganizátorov. Viac informácií o opatreniach na www.nitrafest.sk.

Pre návštevu podujatí Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra 2021 organizovaných priamo festivalom platí: v interiéri režim OTP (očkovanie, testovanie, prekonali ochorenie covid-19), v exteriéri režim základ (bez obmedzení).

Vstupenky na predstavenia si záujemcovia môžu zakúpiť online prostredníctvom predajne siete GoOut a od 6. 9. 2021 aj v pokladnici festivalu (bod.K7, Štefánikova trieda 7) v pracovných dňoch v čase od 15.00 do 17.00. Vzhľadom na zvýšenú bezpečnostnú pozornosť odporúčajú organizátori zakúpiť vstupenky online.

Záštitu nad Medzinárodným festivalom Divadelná Nitra 2021 prevzali prezidentka Slovenskej republiky Zuzana Čaputová, predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja Milan Belica a primátor mesta Nitra Marek Hattas.

Hlavný organizátor

Asociácia Divadelná Nitra

Hlavní spoluorganizátori

Divadlo Andreja Bagara v Nitre

Nitriansky samosprávny kraj, mesto Nitra

Spoluorganizátori

Botanická záhrada pri SPU v Nitre; Divadelný ústav Bratislava; Divadlo iks, Bratislava; Dni architektúry; Krajská knižnica Karola Kmeťka v Nitre; Krajské osvetové stredisko v Nitre; Nitra 2026; Nitrianska galéria; Nitrianska organizácia

cestovného ruchu; Nitrianske kultúrne dedičstvo, o. z.; Očami prírody, o. z.; Ponitrianske múzeum v Nitre; Kníhkupectvo a antikvariát Pod Vřškom; Slovenské poľnohospodárske múzeum v Nitre; Spojená škola internátna pre žiakov so zrakovým postihnutím, Bratislava; Turistické informačné centrum Nitra; Vila K, o. z.; ZŠ kniežaťa Pribinu v Nitre; ZUŠ Jozefa Rosinského v Nitre

Projekty Asociácie Divadelná Nitra podporili

u. fond
na podporu
umenia

Projekty ADN z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia, hlavný partner projektov.

Hlavní mediální partneri

Mediální partneri

Partneri

